

Publicerat 9 augusti 2005 05:30
La Traviata med härlig och hög italiensk låga

La Traviata

Skäret, Kopparberg

Av: Giuseppe Verdi

Tonsättare: Giuseppe Verdi

Medverkande: Classic Chamber Orchestra & Bergslagens Musikdramatiska kör,
dirigent Georg Lidström Medv. Charlotta Larsson, Tito Beltran, Guido Paevatalu m fl

Det lilla samhället Skäret ligger mellan Olovsjön och Ljusnan väster om Kopparberg. Vid vattenbrynet står en väldig lagerbyggnad och minner om det nedlagda sågverket. I denna lokal ska det göras opera, beslöt mångsysslade barytonsångaren, f d orkestermusikern Sten Niclasson. Och nu, nio år senare, har EU-pengar via universitetet i Örebro hjälpt honom fram till tröskeln. Ännu så länge bara till halvkonsertant opera men snart i full skala, ty den hundra meter långa träbasilikan har potential för 1 500 besökare.

Enligt det kinesiska talesättet att allt gott sker långsamt har Opera på Skäret till och med bättre utvecklingspotential än ett skrytbygge som Festspielhaus Baden-Baden, som ju tillkom i akt och syfte att slå ut Salzburg.

Så onödigt; Salzburg är ju redan bäst på att slå ut sig själv, konstnärligt. För jämförelsens skull lyckades Riccardo Muti för några år sedan genomföra en lika dyr som likgiltig uppsättning av "La Traviata" fastän ämnet aldrig blir likgiltigt. "Den vilseförda" borde vara ikon för alla förtryckta kvinnor, ty på tio underbara Verdi-minuter lyckas hon som den första i operahistorien vända ett bråddjupt socialt underläge till ett moraliskt överläge.

När den maktfullkomlige Giorgio Germont söker upp f d lyxhoran Violetta Valery så är det för att trampa på henne. Tio minuter senare är han så gränslöst förälskad som han aldrig varit förr, och kan knappt förmå sig att ta avsked från henne. När han sedan ska tala sonen Alfredo till rätta, är han fortfarande så förvirrad att han upprepar samma rytmiska floskel fjorton gånger i sin aria om Provence.

Alfredo, däremot, är bara en inbilsk tönt som aldrig fattar att en omöjlig kärlek ändock kan vara möjlig.

Ingen begrep det heller i Salzburg, men på den primitiva sidoscenen på podiet i det av glesa

plankor sammanfogade trälagret gjorde den senigt kraftfulle Guido Paevatalu från Det Kongelige och sopranen Charlotta Larsson tydligt klart för det fullsatta

Skäretauditoriet att de förstått. Sedan hon för fem år sedan sjöng samma roll på Folkoperan, har rösten fått en ljuvlig sötma, som antagligen stimulerar hjärnans belöningsfunktion eftersom man bara vill höra mer och mer. Och här stod Violetta livslevande i sin genomskinliga, dödsmärkta skönhet, klok, stark och strålande. Verdi skulle ha gråtit glädjetårar. Att han också var förälskad i henne hörs i musiken.

Inte ens en stålvilja som Tito Beltráns räcker för att ge ett ansikte åt dussinälskaren Alfredo. Men glansen i höjntonerna förmår heller inte slagskuggan från hans förtidiga succér att blekna. Som artist verkar han ha stannat i växten och han borde fundera på att lägga hjältetenorerna åt sidan för att utveckla sitt sotto voce och sin rytmiska

skärpa med exempelvis Händel och Rossini.
Georg Lidström ledde sin Classic Chamber Orchestra och Sten Niclassons
vältrimmade musikdramatiska bergslagskör. Han tillhör den sällsynta kategorin av
dirigenter som har ett äkta, smittande patos. Efter att han blåst en stund på elden,
brann det härligt med hög italiensk låga.

CARL-GUNNAR ÅHLÉN
kultur@svd.se